

בעייה 1: האם ניצל שר-הביטחון את מעמדו כדי לזכות בחסדי אשה תמורת פרוטקציה?

קק"ל, שם נהג דיין לסעוד בשעתו. יחד עם אנשי רפ"י אחרים, בגלל קירבת המלון למעונו התל-אביבי של דוד בן-גוריון. "מה פתאום אתה רוצה לפגוש אותי?" תממה אלישבע, שלא ידעה איך לבלוע את המחמאה.

"זה בגלל הקול שלך", השיב לה השר בטלפון, "יש לך קול מעניין מאוד."

הפגישה בין השניים נערכה כבר בשעות אחר-הצהריים של היום בו התקשרה אלישבע לראי שונה עם משה דיין. כאשר הגיעה אלישבע למקום, היא לא יכלה לזהות את השר בין האורחים. מרוב התרגשות שכחה כנראה את סימן ההיכר הבולט ביותר שלו. היה עליה לשאול את המזכרים מי זה משה דיין, ורק אז הובילו אותה אל הפגישה בה ישב. דיין שתה משי קה חריף והציע לאלישבע להזמין עכורה דררי מרטיני. אלישבע חי נכונה דחתה את ההצעה, טענה כי אינה שותה משקאות חריפים.

דיין הציע לה להזמין משקה אחר, אבל היא דחתה גם הצעה נדיבה זו. תחילה סיפרה אלישבע לדיין את בעייתה. הוא הציע לה להתקשר אל שמגר בו במקום, מהטלפון שבמזנון, תוך שהוא נותן הוראה למזכרים להגיש לצעירה את כל העזרה שתבקש.

מרב התרגשות, או מסיבה אחרת, לא התקשרה אלישבע עם שמגר מהמלון. על כל פנים, דיין הבטיח לה לסייע לה בנשוא זה, ומיד עבר לנושא הבא: הוא הזמין אותה לבוא עמו למסיבת קוקטייל הנערכת במלון דן. שוב דחתה אלישבע את ההצעה הנדיבה. אבל דיין לא נואש. במקרה שאלישבע תתחרט, אמר, ותגיע בכל זאת לבוא אליו למלון, היא תוכל למצוא אותו בחדרו שבמלון דן. על גבי נייר מכתבים של מלון דן, עליו רשמה יד אלמונית, שלא ניתן לזהותה, את שמו של מאיר שמגר, רשם משה דיין את מספר החדר במלון דן, בו ימתין לאלישבע: חדר 319.

אלישבע הודתה לדיין על ההזמנה, נפרד מהמלון וחזרה לביתה אבל לא לפני שרשמה את כתובתה ואת מספר הטלפון שלה. בהתאם לעצתו של דיין, צילצלה אל שמגר, כדי לבשר לו את הפגישה על ידי דיין אליו. היא לא הצליחה למצוא את היועץ-המשפטי בביתו.

מסיבת קוקטייל

במלון "דן"

למחרת בבוקר נמסר לאלישבע, כי בעת שנעדרה מביתה חיפשו אותה מספר פעמים בטלפון. בכל פעם היה זה אותו קול של גבר שחיפש אותה. הוא אמר ששמו משה דיין. עוד לפני שהספיקה קה אלישבע לקלוט את משמעות הבשר, רה, צילצלה הטלפון שוב. כמובן: מוישה היה על הקו.

הוא הודיע לאלישבע שהוא רי צה לראות אותה מיד, בכל מקום שתמצא, לפגוש אותה, יהיה זה בן-הימין, בשרתון או בן. כשביקש שה אלישבע לדעת את גורם ה בהיותה, בישר לה דיין כי שקד את בעייתה והחליט לסייע לה אישית ולחפנות באופן אישי את בקשתה אל שמגר.

גם הפגישה הבאה בין השניים נערכה במסעדת מלון ירדן. בנר כחותה של אלישבע טיפסו דיין אל שמגר, אך שוב נאמר ששמגר אי נ בביתו. אז כבר הבחינה אלי שבע ששר-הביטחון מחזר אחריה. אחרי שבפגישה הקודמת נודע לו שמוצאה של אמה הוא מווינת, הכין דיין הפתעה לאלישבע: הוא הזמין במסעדת ירדן שטרודל ב נפח וינאי.

למחרת הוא טיפס אליו לסלון השמלות של אמה מספר פעמים. באחת הפעמים

אלישבע, 1969

אלישבע צ'יזס, גיבורת "פרשת אלישבע" כפי שזולמה ב, כנס הסינרמה של רפ"י, ביולי 1969, בחברת אמה, כשרומן האהבים שלה עם משה דיין היה בשיאו. לאלישבע היתה כנראה הסי פעה על החלטתו של דיין שלא להתייצב בראש רשימה עצמאית ולפרוש ממפלגת העבודה.

צבאי הראשי של צה"ל. באותה שיחה טלפונית ביקשה אלישבע מדיין שיתן לה פתק אל שמגר, כדי שזה יאות לקבלה. להפתעתה, לא טרק דיין את שפוף הטלפון בפניה. הוא הקשיב לדבריה, הציע לה מייד שהוא יפ ריח את עצמו ויבוא לביתה, כדי לדון בבעייה שבה מציקה לה.

מה עוד יכולה אורחית של מדינת ישר אל לדרוש משר-הביטחון שלה?

דרי מרטיני

במלון "ירדן"

וכן שאלישבע חופתה מהצעתו של דיין להיפגש עמה בביתה. היא הסבירה לו כי היא מטלפנת אליו מחנות השמלות של אמה, וכי נמצאים לקוחות בחנות זו. לכן עלול ביקור מידי שלו במקום, להיות מבין הן לגבי והן לגבי הקונים שבסלון.

אבל לא איש כמו דיין יירתע מפני תירוצי התחמקות שקוף כזה. בו במקום הוא הציע לה לפגוש אותו במסעדת מלון ירדן, בקרן הרחובות בן-יהודה ושדרות

נערה בת 22 וקוקה למידה רבה של חוצפה צברית, כדי להעלות בדעתה שהיא מסוגלת לקבל את שר-הביטחון, שלא ראה אותה מעולם ואינו מכיר את שמה, ו להעסיק אותו בבעיה פרטית שלו. בעיצור מה של מלחמת ההתשה ששר-הביטחון היה מופקד על ניהולה מהצד הישראלי.

אבל אלישבע (אליזבט) צ'יזס, ילידת תל-אביב, מנהלת סלון לשמלות ברחוב דיוגנוף, השייך לאמה, היתה מצוידת כנראה במטען הדרוש של ההעזה. היו לה סיבות טובות לכך. אחיה של אלישבע, משה, הצעיר ממנה במספר שנים, הסתכר באותה תקופה בענין פלילי. חשד בו ש הוא זייף צ'ק ופרקליטות המדינה תבעה אותו לדין.

בני משפחתה של אלישבע ראו בכך עלבון ופגיעה בכבוד המשפחה. הם חיפשו דרך להשפיע על הפרקליטות, שלא תתבע את מיצוי מלוא חומרת הדין נגד האח. מישו אמר לאלישבע ואמה, אלפרדה ברשל, כי רק היועץ-המשפטי מסוגל ל המליץ על סגירת התיק או על החלפת סעיף האישום.

מישהו אמר לאלישבע כי רק למשה דיין יש השפעה על שמגר, שהגיע אל תפקיד היועץ המשפטי אחרי שהיה הפרקליט ה

גם אינו לא היה משה דיין שר הביטחון בממשלת ישראל; גם לא היה דמות כה מרכזית כי מערכת השלטון במדינה, אלא פקיד ממשלתי זוטא ובדתי מובה, היתה חשיבות ציבורית ראשונה במעלה, דין, דתה, לעסוק ופרסם את פרשת יחסיו עם אלישבע צ'יזס, בגלל נקודה אחת ויחידה: האפשרות המתעוררת שאדם כי תפקיד ציבורי ניצל את מעמדו כדי לזכות בחסדיה של אשה, בתמורה לפעולה הקשורה במעמדו.

לפני שבועות לא רבים נידון למאסר בבית-משפט בחיפה, מי שהיה סגן פרקי ליט המדינה במחוז חיפה והצפון, עו"ד יצחק קרפ. בית-המשפט החליט, שדן ב פרשה אשר זכתה לכינוי "פרשת שוחד האהבה", חייב את סגן פרקליט המחוז בדין, אחרי שמצא כי קרפ זכה בחסדיה של אשה, יצאנית מקצועית באותו מקרה, בהקשר עם תיק פלילי שהיה בטיפולו. איש לא האשים אז את הטייתי נות ולא את המשטרה בהתערבות בחייו הפרטיים של סגן פרקליט המחוז. איש גם לא טען שהעמדתו למשפט היא "מכה מתחת לחגור רה". כי ברגע שפקיד ציבורי אינו יודע להבדיל בין תפקידו לבין חייו הפרטיים, הרי הוא זה הקובע כמו ידיו את התערבות הציבור בחייו הפרטיים.

איאפשר להגדיר את פרשת היחסים בין משה דיין לבין אלי שבע צ'יזס כמהדורה נוספת של "שוחד אהבה". למרות זאת, הרי בשוכיה הראשונים, מזכירה ה

היועץ המשפטי

אליו חיפשה אלישבע גישה אישית באמ צעות משה דיין, בקשר לתיק פלילי שנפתח נגד אחיה. אין כל הוכחה ששמגר ידע על הפרשה, או שחמשה דיין פנה אליו.

פרשה מאוד את "פרשת שוחד האהבה".

שר-הביטחון

מסכים לעזור

בתאריך לא ברור במדויק, בשלהי שנת 1968, צילצלה הטלפון במשרד ה ביטחון בתל-אביב. מבעד לאפרסכת בקע קולה של אשה בלתי מזוהה, שלא הודההה אפילו בשמה, היא ביקשה מהמרכזנית ל קשר אותה עם שר-הביטחון משה דיין. כנראה שבאותם ימים היתה קיימת הוראה במשרד הביטחון, להעביר לשר כל שיחה, במקרה שהמתקשרת היא בחורה. פקידות המשרד, שהיו רגילות לכך ששני רות שונות מוצלצלות אל משה דיין, נהגו בריסקרסיות, לא התי עניינו לזהותה.

**RESTAURANT
HOTEL YARDEN**
430, BEN-YEHUDA ST.
TEL-AVIV

**מסעדת
מלון ירדן**
רח' בן-יהודה 430
תל-אביב

טל 233769 1990

PHONE 233769 1990

קאזה 111

319

מלון ירדן

שם 56

הפגישה הראשונה
על נייר מכתבים של מלון ירדן בתל-אביב, שבמסעדתו נערכה הפגישה הראשונה בין דיין לאלישבע, ביוזמתו של שר-הביטחון, רשמה יד אלמונית את שמו של היועץ המשפטי. הרישום היחיד בכתב-ידו של דיין בפתק זה הוא המיספר 319, מיספר החדר שהיה בשעתו למשה דיין במלון דן, אותו רצה דיין שאלישבע תזכור, אחרי שהזמין אותה לשם.